

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Maria Piotrowska

Blok tematyczny: Przedwiośnie

Scenariusz zajęć nr 8

I. Tytuł scenariusza: Skarby ziemi – glina.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące)

- polonistyczna
- plastyczna
- przyrodnicza

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **edukacja polonistyczna:**
  - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie, poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych – **1.3c**
  - tworzy wypowiedzi w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia i zaproszenie – **1.3a**
- **edukacja plastyczna:**
  - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni – **4.2a**
  - realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące w kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym – **4.2b**
- **edukacja przyrodnicza**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem - **6.1**
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin – znaczenie wybranych skał i minerałów na życie człowieka – **6.7c**

V. Metody:

- metoda projektowania okazji edukacyjnych,
- doświadczalna,
- pogadanka,
- dyskusja dydaktyczna,
- metoda ćwiczeń.

VI. Środki dydaktyczne:

- **do doświadczenia:** glina, piec.
- **inne:** modelina, folia zabezpieczająca w czasie lepienia, drewniane patyczki, scenariusz z zagadką.

VII. Forma zajęć: grupowa, indywidualna, zespołowa.

VIII. Przebieg zajęć.

- **Część wprowadzająca:**
  - Wprowadzeniem do zajęć jest zagadka, której rozwiązanie stanowi temat zajęć.
  - *Wydobywasz ją z ziemi – lecz korzeniem nie jest
Ciemna i rdzawa – nie wygląda jak trawa
Choć korzenie w niej rosną – nie cieszy to rolnika
Za to jej lico cieszy rzemieślnika
Z pozoru delikatna i plastyczna wielce
Pod wpływem ognia- twardnieje w ręce
Wiesz o czym mowa?
Tak to o ...jest rozmowa.*

Odpowiedź. Glina

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- **Zadanie otwarte.**
  - Próba odpowiedzi w zespołach uczniowskich na pytanie: *Do czego służy glina?*
- **Przeprowadzenie doświadczenia** – zgodnie z załącznikiem do scenariusza zajęć.
- **Część warsztatowa.**
  - Zadaniem uczniów jest wykonanie z modeliny lub plasteliny przedmiotu codziennego użytku wzorem z e- doświadczenia. Praca jest własnym projektem ucznia.
- **Pytania/ zadania/inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
  - Pisanie zdań w zeszycie przedmiotowym na temat zastosowania gliny w życiu człowieka.
  - Pisanie w zeszycie przedmiotowym, zdań na temat przykładów wyrobów gliniarskich – nazwy przedmiotów - rzeczowniki.
  - Opis własnej pracy rękodzielniczej – zastosowanie rzeczowników w zdaniach.
- **Pytania/ zadania/ inne czynności dla:**
  - **ucznia zdolnego** – uczeń zdaje relację z przebiegu doświadczenia. Opisuje, w jaki sposób wyrabia się przedmioty gliniane.
  - **ucznia ośmioletniego** – uczeń odpowiada na pytania na temat przebiegu doświadczenia. Opisuje sposób wykonywania przedmiotów glinianych.
  - **ucznia wymagającego pomocy** - rysuje w zeszycie przedmiotowym różne rodzaje przedmiotów stworzonych z gliny.
- **ucznia siedmioletniego** – pisze w zeszycie przedmiotowym samodzielnie wnioski z doświadczenia – efekty wyrobu z gliny.
- **Podsumowanie zajęć.**
  - Glina jest to rodzaj skały osadowej występującej dość licznie na obszarach Polski. Jest to cenny surowiec, który od zarania dziejów służył człowiekowi do produkcji ceramicznych wyrobów. Glina zaraz po wydobyciu jest śliska i plastyczna, dlatego bez trudu można z niej formować przedmioty. Dużej twardości glina nabiera dopiero po wypaleniu jej w piecu o bardzo dużej temperaturze. Dzisiaj niemal w każdym domu możemy zobaczyć przedmioty stworzone właśnie przy udziale

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

gliny- chociażby kafelki ceramiczne na ścianie, czy kubki z których pijemy codziennie herbatę na śniadanie.

Załącznik e- doświadczenia do scenariusza nr 8

I. Tytuł e- doświadczenia: Taka dziwna ziemia – ta glina.

II. Zakres doświadczenia: Właściwości gliny

III. Cel doświadczenia: Wpływ temperatury na postać fizyczną gliny

IV. Hipoteza doświadczenia: W jaki sposób można zmienić stan skupienia gliny?

V. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia:

Uczeń dostrzeże, że w wyniku wzrostu temperatury gliny zmienia ona swoje właściwości- staje się twarda i krucha.

VI. Wnioski z doświadczenia:

Glina jest to jeden z cenniejszych surowców ziemi. Z uwagi na swoje właściwości fizyczne znalazła szerokie zastosowanie w garncarstwie i ceramice. Jest dość specyficzny minerał ziemi – który pod wpływem bardzo wysokiej temperatury, zmienia swój stan skupienia z plastycznej substancji na kruchą stałą postać.

OBRAZ	DŹWIĘK
Przywitanie dzieci przed telewizorami przez aktora.	Cześć mali odkrywcy. Pokażę wam dzisiaj pewien bardzo ciekawy minerał, który znajduje się w ziemi. Popatrzcie, to glina. Wygląda może mało ciekawie, przypominając grudkę maziowatej ziemi. Pokażę wam dzisiaj, co z niej można wyczarować.
Prezentacja środków dydaktycznych do doświadczenia.	

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	<p>Do naszego doświadczenia będziemy potrzebowali właśnie glinę, stół, wprawne nasze ręce i gorący piec.</p>
<p>Aktor prezentuje doświadczenie. Zbliżenie na lepiącą w glinie aktorkę</p>	<p>Glina to taka bardzo specyficzna postać ziemi – z której można wyczarować piękne przedmioty codziennego użytku. Spróbuję z mojej grudki gliny ulepić miseczkę.</p> <p>Łatwe, prawda ?</p> <p>A teraz kochani muszę tę miseczkę włożyć do bardzo ale to bardzo rozgrzanego pieca na parę godzin.</p> <p>Po kilku godzinach popatrzcie, co uzyskaliśmy?</p> <p>Twardą miseczkę, która nie ma już miękkiej konsystencji tylko jest twarda i można ją używać w kuchni do przetrzymywania różnych produktów.</p>
<p>Prezentacja wniosków przez aktora.</p>	<p>O tych specyficznych właściwościach gliny, która pod wpływem gorąca zmienia swoją postać z plastycznej na twardą - wiedzieli ludzie już w starożytnych czasach, wykorzystując jej właściwości do wyrabiania pierwszych naczyń codziennego użytku jak: talerze, misy czy dzbany do przechowywania różnych surowców.</p> <p>Ciekawostką jest również to, że glina to pierwowzór tak lubianej przez ciebie modeliny. Lubisz z niej lepić różne cudaczki a potem wygrzewając w gorącym piekarniku – już twarde arcydzieła przechowywać na biurku jako ciekawe eksponaty własnoręcznej pracy.</p> <p>Do zobaczenia i powodzenia w pracy z</p>

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	modeliną.
--	-----------

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Materiał edukacyjny współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego